

Sporočilo za javnost

Svetovni dan boja proti raku: ob naraščajočem številu bolnikov z rakom so ključni dolgoročni sistemski pristopi

Onkološki inštitut Ljubljana in Državni program obvladovanja raka (DPOR) izpostavljata pomen dolgoročnega, usklajenega sistemskega načrtovanja za zagotavljanje kakovostne, varne in celostne obravnave bolnikov z rakom v Sloveniji

Ljubljana, 4. februar 2026 - Ob svetovnem dnevu boja proti raku, 4. februarja, ki tudi tokrat poteka pod geslom »United by Unique – Združeni v edinstvenosti«, Onkološki inštitut Ljubljana in Državni program obvladovanja raka (DPOR) izpostavljata, da je onkološko zdravstveno varstvo v Sloveniji visoko dostopno, **a se mora ob naraščajočem bremenu raka stalno prilagajati in nadgrajevati z usklajenimi sistemskimi pristopi**, ki bodo omogočali kakovostno obravnavo vsakega posameznika.

Podatki **Registra raka Republike Slovenije**, ki deluje na Onkološkem inštitutu Ljubljana, kažejo, da v Sloveniji vsako leto za rakom zboli že **več kot 19.000 ljudi**, povečuje pa se tudi število oseb, ki živijo z diagnozo raka – takih je med nami že **več kot 130.000**. Naraščanje števila bolnikov je povezano predvsem s staranjem prebivalstva ter napredkom v zgodnjem odkrivanju in zdravljenju, ki omogočata boljše preživetje. Ob tem se vse bolj krepi tudi potreba po prilagojeni obravnavi, saj se vsaka izkušnja z rakom razlikuje. To prinaša nove izzive za zdravstveni sistem – poleg zdravljenja tudi na področju dolgoročnega spremljanja bolnikov, celostne rehabilitacije, paliativne oskrbe in podpore ljudem, ki živijo z izkušnjo raka.

Najpogostejše vrste raka v Sloveniji so rak dojke, debelega črevesa in danke, prostate ter pljuč, ki predstavljajo več kot polovico vseh primerov in so v veliki meri povezani z nezdravim življenjskim slogom, kot so kajenje, pitje alkoholnih pijač, neustrezna prehrana, pomanjkanje gibanja, prekomerna telesna teža in izpostavljenost UV sevanju. To dodatno poudarja pomen preventive, zdravega življenjskega sloga ter visoke udeležbe v organiziranih presejalnih programih ZORA, DORA in Svit, ki dokazano prispevajo k zgodnejšemu odkrivanju raka in boljšim izidom zdravljenja.

Državni program obvladovanja raka, ki ga upravlja Onkološki inštitut Ljubljana, že več kot 15 let predstavlja **osrednji nacionalni okvir**, v katerem vsi ključni deležniki usklajujejo ukrepe za celostno obvladovanje raka – od

preventive, zgodnjega odkrivanja in zdravljenja do rehabilitacije in paliativne oskrbe. **Dr. Sonja Tomšič, dr. med., nacionalna koordinatorica DPOR 2022–2026**, je dejala: »Ukrepi, ki so združeni v Državnem programu, so usmerjeni v zagotavljanje enake dostopnosti do visoko kakovostne, varne in pravočasne obravnave raka vsem bolnikom v Sloveniji. Med rojenimi leta 2022 bo do svojega 75. leta za rakom predvidoma zbolel vsak tretji Slovenec, kar nas opominja, da je rak resen družbeni izziv, ki zahteva premišljene in dolgoročne ukrepe na vseh ravneh.«

Trenutno že potekajo priprave **novega Državnega programa obvladovanja raka za obdobje 2027–2036**. Novi program bo temeljil na najnovejših epidemioloških podatkih, mednarodnih standardih in znanstvenih dokazih ter bo usmerjen v:

- oblikovanje učinkovite onkološke mreže, ki bo zagotavljala visoko kakovostne storitve,
- razvoj sistemov spremljanja kakovosti obravnave in razlik v zdravju,
- krepitev presejalnih programov in preventive,
- ukrepe za izboljševanje kakovosti življenja bolnikov z rakom in preživelih po raku.

V tej luči je pomembna tudi informacija, da se je Slovenija v letu 2024 priključila velikemu **evropskemu projektu EUnetCCC JA**, v okviru katerega **pilotno vzpostavljamo mrežo sedmih institucij**, ki bodo delovale kot **Slovenska mreža za celostno obvladovanje raka** v skladu z evropskimi standardi kakovosti.

Mreža za celostno obvladovanje raka vključuje razvoj področij zdravstvene obravnave, raziskovanja in inovacij ter izobraževanja in usposabljanja na področju onkologije. Inštitucije, vključene v projekt EUnetCCC JA, so: Onkološki inštitut Ljubljana, Nacionalni inštitut za javno zdravje, UKC Ljubljana, UKC Maribor, Klinika Golnik, Medicinska fakulteta Univerze v Ljubljani in Medicinska fakulteta Univerze v Mariboru. Projekt sofinancirata Evropska unija in Ministrstvo za zdravje RS.

Svetovni dan boja proti raku tako znova poudarja, da je rak bolezen, ki presega posameznika in zahteva dolgoročen, usklajen odziv celotne družbe.

Dodatne informacije:

Pia Gorjanc, univ. dipl. kom.
Vodja Službe za komuniciranje
T: 01 58 79 625
M: 051 340 381
E: pgorjanc@onko-i.si